

анонсы и темы

Одним смертельным переходом стало меньше

стр. 2

Как вырваться из газовой кабалы

стр. 3, 14

Куда денут памятники тоталитаризма

стр. 5

Мы платили "Основанию" за работы, которых не было

стр. 6-7

**ТИПОГРАФИЯ НАРУЖНАЯ РЕКЛАМА ПЛОТЕРНАЯ ПОРЯДКА ПЛЕНКА
ул. Дзержинского, 78**

**ЗОЛИНГЕР
все для парника и сада
Реклама, скрывающая красоту города**

стр. 12

В Запорожье научились экономить тепло

Тариф за отопление в 5 гривен за метр квадратный – реальность!

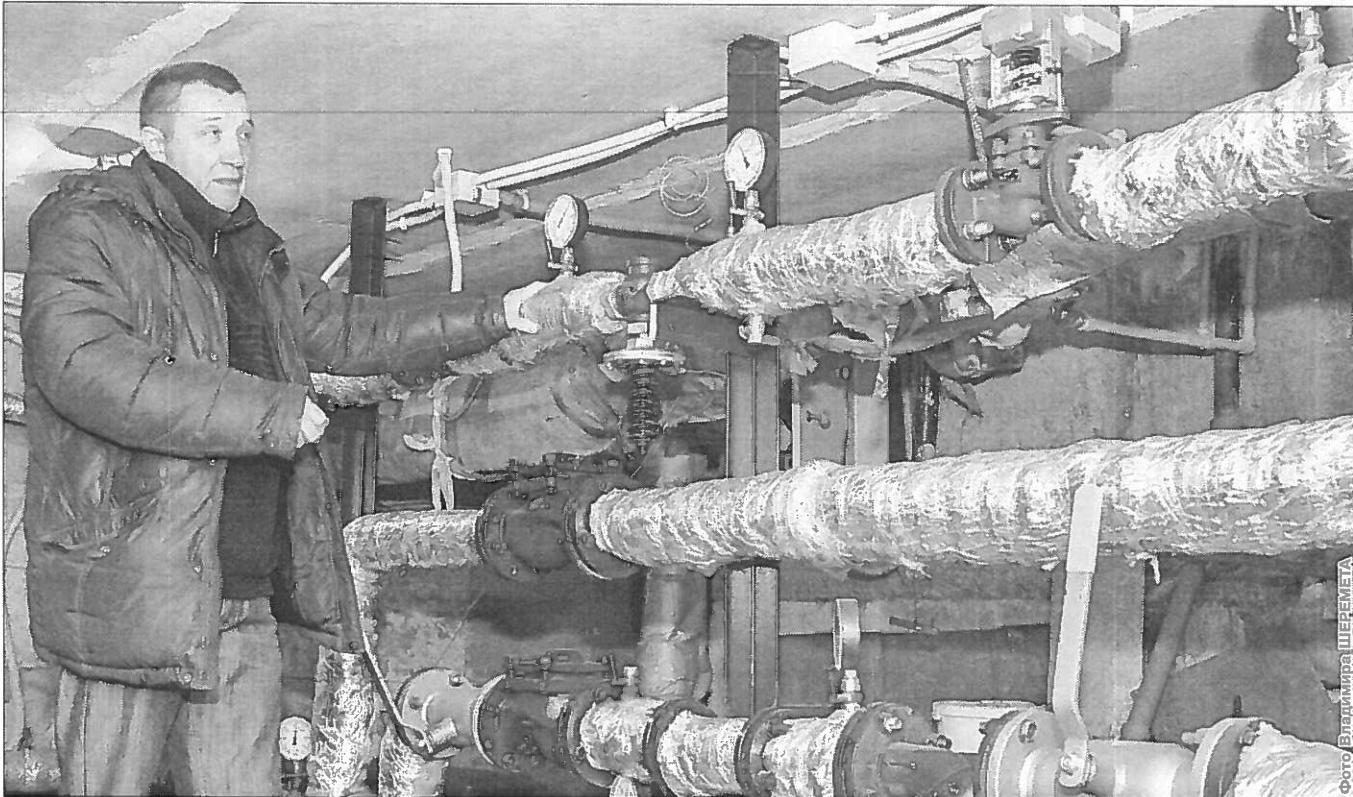

фото Владимира ШЕРЕМЕТА

Вначале марта в подвале жилищно-строительного кооператива «Кристалл-12» в доме на ул. Авраменко, 15 заработал индивидуальный тепловой пункт (ИТП). ИТП - своего рода «термостат» для дома. Ставится на входе теплоносителя от районной котельной и регулирует объемы его подачи в дом в зависимости от заданных параметров. Выражаясь более понятным языком, «берет» тепла от котельной столько, сколько нужно жильцам дома для комфортного проживания.

Рассказывает председатель кооператива Сергей Гречаник:

- Кооператив был создан с момента сдачи дома в эксплуатацию в 1987 году. Дом на три подъезда и 105 квартир. У нас, как и во всех типовых домах советского периода, стоял теплозавод, который опускал температуру входящего в районной котельной теплоносителя до соответствующего санитарным нормам уровня. Естественно, у элеватора был низкий коэффициент полезного действия, он не имел автоматики. Я пытался сам регулировать потребление тепла вручную с помощью задвижки, но особого эффекта это не имело - потребление тепла было большим. Большими были и счета КП «Концерн ГТС», - рассказывает Сергей Николаевич. - Поэтому мною было принято решение об участии кооператива в конкурсе мини-проектов, ко-

торый в Запорожье в 2015 году проводил Запорожский Ресурсный Центр «Круг» в рамках украинско-немецкого проекта «Устойчивое развитие жилищного хозяйства в Украине». Содействие местному развитию и усиление роли общественных организаций».

Проектные и монтажные работы начались в прошлом году, а ввод оборудования в эксплуатацию закончился 1 марта. В конструкцию ИТП входит ряд узлов: автоматизированная система управления, которая программируется в зависимости от потребностей, регулятор давления, теплосчетчик с процессорной системой, насос с электронным управлением, 4 датчика температуры.

На стр. 4

Radiocom
сучасні комунікації

**наш
технічний
партнер**

www.radiocom.net.ua

214-83-33 • 226-0-911

В Запорожье научились экономить тепло

Тариф за отопление в 5 гривен за метр квадратный – реальность!

Со стр. 1

Общая схема работы ИТП выглядит следующим образом: данные датчиков о температуре атмосферы, теплоносителя на входе и внутри системы обрабатываются компьютером. Затем идет сигнал на регулятор теплового потока, поступающего из котельной. При достижении заданных температур регулятор отсекает поток теплоносителя, идущий от котельной, и начинает его циркуляцию по внутридомовым системам. Таким образом, система отопления дома может периодически «отказываться» от излишнего теплоносителя, поставляемого котельной, и обеспечивать максимальное использование, «гоняя» его «по кругу» внутри дома. Со снижением температуры теплоносителя регулятор тепла снова открывает путь нагретому в районной котельной теплоносителю. Инерционность срабатывания системы не превышает 40 минут. В то время как аналогичный показатель районной котельной в силу расстояний и скорости нагрева теплоносителя может исчисляться часами. Отсюда все вопросы жильцов типа: «Почему так холодно?», «Почему так жарко?». И главный вопрос: «Что мы платим деньги?».

Компьютер позволяет регулировать температуру теплоносителя в разное время суток. Так, в ночное время я программирую более низкую, на 4 градуса, чем в дневное время температуру.

По предварительным итогам эксплуатации ИТП, объемы потребляемого теплоносителя снизились в два раза, а экономия тепла, выраженная в калориях, в сравнении с 24 днями марта прошлого года, составила 26%. Экономический эффект за март ожидаем порядка 12 тысяч гривен. В зимние месяцы

этот показатель будет еще больше. Думаю, раза в два.

При проектировании стоимость установки составляла 160 тысяч грн., но с доставкой и комплектацией отдельными новыми узлами немного выросла. Концерн задал нам технические условия и осуществил технический надзор за монтажом узла. Больше вопросов к нам не было.

Условием получения гранта было 30% софинансирования самим кооперативом, а это 35 тысяч гривен. Кооператив взял кредит. Донорские деньги составили 140 тысяч гривен.

Кредит по факту оказался очень выгодным. В Запорожье, как известно, с прошлого года действует городская программа компенсации процентов за кредиты, направленные на термомодернизацию. Город компенсирует проценты исправно.

43% непосредственно тела кредита было погашено Агентством по энергосбережению в рамках государственной программы кредитования энергосберегающих проектов уже из государственного бюджета. Кредит был выдан на 5 лет, но мы намерены гасить его досрочно. Главное – есть источники для его погашения, сэкономленные деньги за потребленное тепло. При таких условиях период оккупаемости ИТП – всего два года.

Как итог высказыванию могу сказать, что в марте стоимость обогрева в нашем кооперативе из расчета за метр квадратный составила всего 5 гривен! Как говорится, взгляните в счета, выставленные концерном, и ощутите разницу.

Напомним, что конкурс мини-грантов в рамках реализации Украинско-немецкого проекта «Устойчивое развитие жилищного

хозяйства в Украине. Содействие местному развитию и усиливанию роли общественных организаций» проходил четырех областных центрах страны – Львове, Одессе, Херсоне и Запорожье. Победители конкурса получили финансовую поддержку со стороны немецких партнеров, благодаря чему смогли внедрить в своих многоэтажных домах энергосберегающие технологии и достичь значительного экономического эффекта.

Так, в Запорожье победителями конкурса стали три жилых дома: ОСМД «МИР - 2015», ул. Товарищеская, 37-б; ЖСК «Весна-4», ул. Ладожская, 22 и ЖСК «Кристалл-12», ул. Авраменко, 15.

Проекты, которые были реализованы этими ОСМД, стали новаторскими не только для Запорожья, но и для большинства крупных городов страны, – говорит руководитель Запорожского Ресурсного Центра «Круг» Любовь Карпенко. – Так, впервые на площадях стандартного девятиэтажного дома была смонтирована система преобразования и хранения солнечной энергии для освещения парадных и тамбуров на всех этажах. Теперь за освещение на лестничных площадках жильцы платят в 100 раз меньше, чем это было до установки системы. А модернизация системы отопления с установкой индивидуального теплового пункта, которую реализовал ЖСК «Кристалл-12», может стать примером для многих ОСМД и ЖСК как Запорожья, так и всей страны.

Более подробно о вышеупомянутой системе освещения мы расскажем в специальном экологическом выпуске газеты во вторник, 29 марта.

Владимир ГЕРАСИН,
фото Владимира ШЕРЕМЕТА

ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ

У співпраці з Всесвітнім банком

У Запоріжжі в рамках співробітництва зі Всесвітнім банком проведено аналіз енергетичних показників міста, направлений на подальшу реалізацію енергозберігаючих та енергоефективних заходів, виконаних за допомогою спеціалізованої програми TRACE. Представлено попередні результати оцінювання рівня енергоефективності Запоріжжя, першочергові інвестиційні енергозберігаючі проекти тощо. У заході взяли участь представники Всесвітнього банку, фахівці комунальних підприємств міста.

Керівник проекту CEETI в Україні, представник Всесвітнього банку Кристіан Малер розповів, що банк реалізує в Україні проект з підвищення енергоефективності в містах, аналізуючи їх енергетичні показники. «Ми бачимо заліковіність українських міст у скорішому запуску програм з підвищення енергоефективності», – зазначив він.

Вироблені рекомендації пріоритетних напрямків інвестування енергозбереження будуть передані на розгляд міської влади. Після детального вивчення пропо-

зиць буде затверджено список першочергових проектів.

– Розроблений у Запоріжжі Муніципальний енергетичний план дуже потрібний місту, – коментує подібний Запорізький міський голова Володимир Буряк, – бо дозволить вести діалог з потенційними інвесторами, кредиторами, виділяти кошти на конкретні проекти. Аналіз енергетичних показників, проведений спільно з Всесвітнім банком, дозволить нам визначити вірний напрям руху та основні пріоритети міста в сфері енергозбереження.

Дітей навчають економити світло

Зарах у запорізьких школах триває конкурс з енергозбереження серед міст-партнерів проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні», мета якого – зменшити споживання електроенергії в школах за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів та бережливого ставлення до енергоресурсів.

За умовами конкурсу організатори по його закінченні через місяць порівнюють обсяги споживання струму в обраних школах з показниками трьох останих років: за одного учня, за годину роботи школи. Для участі в конкурсі визначенено п'ять запорізьких шкіл, а всього в ньому беруть участь учні 80 шкіл різних регіонів України. Таким чином, вчителі разом з учнями будуть на практиці економити

електроенергію в школах під час навчання. Відтак представники проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні» визначать три школи-переможниці, де учні досягли найбільшої економії струму. За попередніми даними, школи- переможниці, які стануть переможцями конкурсу, вручать сучасні енергозберігаючі світильники, що будуть установлені в класах та інших приміщеннях школи.

БІЗНЕС-ПАРТНЕРСТВО

Запорізька торгово-промислова палата співпрацює зі світовими бізнес-партнерами

У конференц-залі Запорізького виставкового центру «Козак-Палац» відбулося розширене засідання Ради Запорізької торгово-промислової палати, до якої входять представники великих промислових компаний регіону, малого та середнього підприємництва. В обговоренні взяли участь представники запорізької міської та обласної влади, координатори міжнародних проектів та представники ЗМІ.

Президент Запорізької торгово-промислової палати Володимир Шамілов проінформував учасників заходу про нарядки діяльності ЗТПП.

– Палата реалізує цілий ряд заходів, – зазначив він, – спрямованих на підвищення економічної ефективності регіону, пошук нових ринків, збільшення експортного потенціалу, запровадження нових міжнародних систем стандартизації, використання сучасних інформаційних ресурсів для розширення візіонованості регіону у світі.

На засіданні були презентовані Центри підтримки експорту та бізнес-медіації при Запорізькій ТПП для реформування й удосконалення механізму підтримки національних товариществ, запровадження нових видів послуг. І її зовнішньоекономічна діяльність заснована на співпраці з провідними світовими бізнес-ассоціаціями. Партиєнти ЗТПП є в Європі та країнах Близького Сходу, Азії, Латинської Америки. Всього діють близько 60 двосторонніх угод про співпрацю. Минулого року до них приєдналися Промислова палата Стамбула та Канадсько-Українська торгова палата.

Така міжнародна підтримка та відкритість світові дозволяють реалізовувати багато масштабних та цікавих проектів. Організовуються бізнес-місії, виставкові експозиції Запорізької області за кордоном, підприємці залучаються до участі у міжнародних програмах стажування (GIZ,

East Invest 2). Триває обмін комерційними пропозиціями, наша продукція зарахована на зарубіжних електронних інформайданчиках. Всі ці заходи є дієвими кроками для пошуку ділових партнерів за кордоном.

Досвідом реалізації міжнародних проектів у Запоріжжі поділилися представники організацій-партнерів ЗТПП: регіональний координатор проекту «Швидке реагування на соціальні та економічні проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні» ПРООН Анастасія Калашник та регіональний координатор проекту Федерації канадських муніципалітетів і уряду Канади ПРО-МІС Світлана Кругляк.

Євген ПАНТЕЛЕЄВ